

# ไทยขึ้นที่ 1 8ปีวย้วนโรค

สาธารณสุข • ไทยมีผู้ป่วยวัณโรคมากเป็นอันดับ 18 ของโลก พบผู้ป่วยรายใหม่ปีละ 91,000 ราย เสียชีวิตปีละ 7,000 ราย สมาคมปราบวัณโรค วิจัยอาชีพเสี่ยงแพร่เชื้อ ทั้งแท็กซี่ คนขายอาหาร และพี่เลี้ยงเด็ก

ที่กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 19 มีนาคมนี้ นพ.ไพจิตร วราชาติ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แถลงว่า เนื่องใน "วันวัณโรคโลก" ซึ่งตรงกับวันที่ 24 มีนาคม ของทุกปี โดยปีนี้อ้องการอนามัยโลก ใช้คำขวัญว่า "รวมพลังหยุดยั้งวัณโรค" เพื่อให้ประเทศสมาชิกช่วยกันหยุดการแพร่ระบาดของวัณโรค สำหรับประเทศไทยประสบปัญหาวัณโรคกลับมาแพร่ระบาดอีกครั้ง สาเหตุเกิดจากการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี และแรงงานต่างชาตินี้เข้ามาทำงานในไทยอย่างผิดกฎหมาย ทำให้จำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น คาดว่าจะมีผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ปีละ 91,000 ราย เสียชีวิตปีละ 5,000-7,000 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยดื้อยา 1,500 ราย

นพ.สมชัย ภิญญพรพาณิชย์ รองอธิบดี กรมควบคุมโรค กล่าวว่า วัณโรคเป็นโรคติดต่อเรื้อรัง เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย เป็นได้ทุกส่วนของร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นกระดูก หรือในผู้หญิง พบได้

ในโพรงรังไข่ แต่ที่เป็นปัญหาคือวัณโรคปอด สำหรับการฉีดวัคซีนบีซีจีในเด็กจะช่วยป้องกันการเกิดวัณโรคเยื่อหุ้มสมอง ซึ่งจะทำให้เด็กพิการและเสียชีวิตตั้งแต่เด็ก พ่อแม่จึงควรพาบุตรหลานไปฉีดวัคซีนป้องกัน ส่วนผู้ใหญ่ก็ควรเอกซเรย์ปอดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ด้าน ศ.นพ.ประพาส ยงใจยุทธ นายกสมาคมปราบวัณโรคแห่งประเทศไทย กล่าวว่า หากวินิจฉัยผู้ป่วยวัณโรคได้เร็ว การให้ยาอย่างต่อเนื่องติดต่อกัน 6 เดือน จะทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสหายถึง 90-95% แต่ที่ผ่านมามีผู้ป่วยวัณโรคกินยาเพียงแค่ 1-2 เดือน เมื่ออาการดีขึ้นก็หยุดยาทำให้ไม่หายขาด และในปัจจุบันพบว่ามีผู้ป่วยวัณโรค 30-40% ที่ไม่แสดงอาการ ดังนั้นหากมีอาการไอเรื้อรัง มีไข้ตอนบ่าย น้ำหนักลด เมื่ออาหาร ร่างกายผอมอ่อนเพลียเกิน 2 สัปดาห์ ควรรีบไปพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัย

"วัณโรคถือเป็นโรคของคนจน ดังนั้นโรคนี้จึงพบมากในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน อาศัยในย่านชุมชนแออัด แต่ก็สามารถพบได้ในทุกอาชีพ เพราะแม้แต่แพทย์และพยาบาลก็ติดได้ คนจนคนรวยก็ติดได้หมด ซึ่งขณะนี้ทางสมาคมได้ทำการวิจัยการติดใน

กลุ่มเสี่ยงต่างๆ ทั้งกลุ่มผู้ขับรถแท็กซี่ คนขายอาหาร ตัวอย่างละ 1,000 คน ระยะเวลาการศึกษา 5 ปี โดยปีนี้เป็นปีที่ 3 เพื่อดูว่าทั้ง 2 อาชีพนั้นมีผู้ติดเชื้อวัณโรคมากน้อยอย่างไร เนื่องจากที่ผ่านมาได้พบผู้ติดเชื้อวัณโรคที่มีอาชีพขับแท็กซี่ 2 ราย ดังนั้นจึงอยากดูภาพรวมทั้งหมด เพราะอาชีพแท็กซี่เป็นการทำงานในพื้นที่จำกัดที่ง่ายต่อการแพร่และได้รับเชื้อ ขณะที่ผู้ประกอบการอาหารนั้นก็มีโอกาสแพร่เชื้อได้เช่นกัน กรณีมีการโอ้จามระหว่างที่ประกอบอาหาร นอกจากนั้นยังมีพี่เลี้ยงเด็กซึ่งเป็นอาชีพที่ท้าววิจัย แต่ยังไม่มีการเก็บข้อมูล" ศ.นพ.ประพาสกล่าว

นพ.ยงชัย เกษตรเจริญ นพ.9 สำนักวัณโรค กรมควบคุมโรค กล่าวว่า สถิติผู้ป่วยวัณโรคปัจจุบันประเทศจัดอยู่ในอันดับที่ 18 จาก 22 ประเทศที่ยังมีปัญหวัณโรครุนแรง สำหรับประมาณการผู้ป่วยวัณโรคดื้อยา ที่มีจำนวน 1,500 รายนั้น คาดว่ามีผู้ป่วยที่เป็นเชื้อดื้อยารุนแรงประมาณ 5.5% หรือ 75 ราย แต่ที่สามารถติดตามจนพบตัวผู้ป่วยนั้น มีเพียง 9 ราย โดย 4 รายเสียชีวิตไปแล้ว อีก 4 รายอยู่ระหว่างการรักษา และ 1 รายสามารถรักษาหายขาด แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าจะเป็นเชื้อดื้อยาที่รุนแรง ผู้ป่วยก็มีโอกาสรักษาหายได้.